

Чернівецько-Буковинська єпархія

Українська Православна Церква (Православна Церква України)

Вул. Заньковецької 22, м. Чернівці, 58002. E-mail: eparhia.cv@gmail.com

7 квітня 2025 року

№ 045.1

РЕЦЕНЗІЯ (відгук)

на освітньо-професійну програму «Богослов'я»
другого (магістерського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 041 Богослов'я,
що реалізується у Чернівецькому національному університеті
імені Юрія Федьковича

У сучасних умовах глобальних трансформацій, воєнних випробувань та морально-духовних викликів, що охоплюють різні сфери життя, роль богословської освіти набуває особливої ваги. Формування нового покоління освічених, духовно зрілих і відповідальних лідерів, зокрема священнослужителів, є не лише академічним завданням, але й важливою загальноцерковною справою. Саме тому наявність у системі вищої освіти України глибокої, професійної та життєво осмисленої богословської підготовки є нагальною потребою нашого часу.

Освітньо-професійна програма «Богослов'я» другого (магістерського) рівня вищої освіти, що реалізується у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича, вирізняється цілісною структурою, глибоким змістовим наповненням, відповідністю державним стандартам та актуальним викликам українського суспільства. Її навчальні компоненти спрямовані на формування богословської, науково-дослідницької й духовно-моральної компетентності майбутніх фахівців.

Поряд з цим, навчальний план ОПП охоплює широкий спектр богословських дисциплін, які забезпечують ґрунтовну академічну підготовку здобувачів. Водночас програма спрямована не лише на засвоєння теоретичних знань, але й на

формування критичного мислення, практичних навичок, здатності осмислювати богословські, філософські й культурні явища з позицій християнської традиції. Без перебільшення, вона формує особистість, здатну до пастирського служіння, аналітичного мислення та діалогу у складних умовах сучасного світу.

Особливо варто відзначити вдале поєднання академічного підходу з відкритістю до міждисциплінарності, що дає змогу студентам формувати цілісне бачення реальності. Високий науково-методичний рівень забезпечують кваліфіковані викладачі, які поєднують теоретичну обізнаність із досвідом практичного церковного служіння. Це, безумовно, створює сприятливе середовище для духовного та інтелектуального зростання студентів.

Як архієрей, тісно пов'язаний із церковним життям Буковини, бачу значний потенціал цієї програми у підготовці свідомих пастирів, викладачів духовно-моральних дисциплін, місіонерів, а також тих, хто покликаний до служіння у сфері релігії, освіти, культури та соціального служіння. Випускники такої програми мають стати не лише носіями знань, а передусім – носіями слова Божого та прикладами християнського життя в сучасному світі.

Отже, рекомендую освітньо-професійну програму «Богослов'я» до подальшої підтримки, розвитку та популяризації, зокрема шляхом поглиблення співпраці з єпархіальними структурами Православної Церкви України, духовними навчальними закладами та академічною спільнотою.

Перекоаний, що дана програма повною мірою відповідає очікуванням сучасного вступника, який має покликання служити Богові й прагне вдосконалення своїх фахових і загальнокультурних знань, а також духовним потребам Української Церкви й Держави.

Решост

ЄПІСКОП ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ І БУКОВИНСЬКИЙ

від 01.04.2025р

**Рецензія на освітньо-професійну програму спец. В8 «Богослов'я»
(магістерський рівень, гарант ОПП – доц. М. Лагодич)**

Сучасна реальність українського суспільства – конфліктна, динамічна, глибоко позначена моральними викликами. На цьому тлі зростає потреба у фахівцях, здатних до етичної рефлексії та духовного лідерства. Рецензована освітньо-професійна програма «Богослов'я» чітко резонує з цими потребами, пропонуючи академічно виважену і практично орієнтовану підготовку богословів нового покоління.

Освітньо-професійна програма «Богослов'я» вирізняється яскраво вираженою самобутністю, яка формує її унікальний академічний профіль у порівнянні з подібними програмами інших закладів вищої освіти України. Її ключова відмінність – інтеграція класичної теології з сучасною соціогуманітарною проблематикою, що дозволяє здійснювати багатовимірну підготовку фахівців-богословів.

Ще однією оригінальною рисою програми є її відкрита світоглядна позиція: вона не нав'язує одностороннього бачення, а пропонує діалог – між конфесіями, між традицією та модерном, між духовним і світським знанням. Такий підхід формує не «ідеологічно підготовленого діяча», а критично мислячого гуманітарія, який може працювати і в церковному середовищі, і у сфері громадянського суспільства, і в академічній сфері.

Програма зосереджена не лише на глибокому вивченні теоретичних аспектів богослов'я, а й на формуванні навичок дискусії, аналітики, роботи в міждисциплінарному середовищі. Її навчальні компоненти охоплюють широкий спектр питань – від богословської антропології та біблійного богослов'я до сучасних викликів секуляризації та питань біоетики, а також

ґрунтовне опанування наукових компетенцій («Основи наукових комунікацій») та опанування практичних навичок (богослужбово-гомілетична практика, організаційно-управлінська практика в єпархії). Це надає випускникам не лише фундаментальну базу для здійснення священничого покликання та/чи реалізації себе у полі дослідницької діяльності, а й підготовку до роботи у сфері гуманітарної політики, духовно-психологічної допомоги, медіації. Це є свідченням модернізованої моделі богословської освіти, де важлива не лише істина сама по собі, а й відповідальність за її застосування у практиці – в суспільстві, громаді, під час війни, у повоєнному відновленні.

Варто підкреслити, що перелік дисциплін також свідчить про врахування актуальних трендів європейської богословської освіти. Присутність курсів із християнської антропології, біоетики, державно-церковних відносин вказує на її здатність відповідати потребам сучасного ринку праці, зокрема у сфері роботи з громадами, капеланства, наукового супроводу гуманітарних ініціатив, аналітики культурно-релігійного контексту в публічному просторі.

Академічна складова програми також виглядає збалансовано. Вона передбачає інтенсивну дослідницьку підготовку, написання кваліфікаційної роботи та участь у наукових заходах. Програма чітко орієнтована на формування навичок академічного письма та герменевтики, що є беззаперечними інструментами фахового богослова в ХХІ столітті.

Загалом, дана освітньо-професійна програма демонструє високий рівень відповідності академічним стандартам і одночасно – чутливість до реальних запитів суспільства. Вона готує не лише знавців теологічних текстів, а й учасників суспільного діалогу, посередників у конфліктних просторах, аналітиків моральних викликів. Це – внутрішньо цілісний та соціально релевантний освітній продукт, який розширює горизонти християнського гуманізму в умовах нової України.

Голова БФ «Наша Надія Кременець»

Андрій ЛЮБУНЬ

УКРАЇНА, 58013, ЧЕРНІВЕЦЬКА ОБЛ., ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ Р-Н, МІСТО ЧЕРНІВЦІ,
БУЛ. ГЕРОІВ МАЙДАНУ, БУДИНОК 69
CHARITABLE ORGANIZATION "CHARITY FOUNDATION OF IRYNA STYTS"
Herolv Maidan Street 69, Chernivtsi city.
IBAN Code UA 723052990000026003031800741
КОД ЄДРПОУ 44787167

„31⁴ Березня 2025 року

Рецензія на освітньо-професійну програму «Богослов'я» другого (магістерського) рівня вищої освіти Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича

Освітньо-професійна програма «Богослов'я» другого рівня вищої освіти, реалізована на філологічному факультеті Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича, справляє надзвичайно позитивне враження. Вона відповідає не лише державним стандартам, а й суспільному запиту на гуманітарно-етичну, світоглядну, аналітичну та духовну підготовку нової генерації богословів. Це особливо актуально в умовах війни, коли формування ціннісної, морально відповідальної особистості стає не лише освітньою, а й національною безпековою справою.

Наш фонд активно працює з громадами, військовими, капеланськими структурами та соціальними установами, тому ми особливо цінуємо ті освітні ініціативи, які спрямовані не лише на теоретичну підготовку, але й на практичну етико-соціальну дію. У цьому сенсі рецензована ОП є справді унікальною: вона формує богослова як не лише дослідника, а служителя, консультанта, морального орієнтира у суспільстві. Значна увага приділена міждисциплінарності, що дозволяє майбутнім випускникам впевнено діяти як у суто церковному, так і у ширшому соціокультурному контексті.

Програма вирізняється ґрунтовністю структури: гармонійно поєднані теоретичні дисципліни, літургійно-гомілетична практика, а також науково-дослідницький блок. Позитивно оцінюємо також актуальність пропонованих курсів – від герменевтики до постсекулярного богослов'я, що свідчить про відкритість до інтелектуальних викликів сучасності.

Для благодійного фонду важливо, що випускники програми отримують не лише академічну богословську освіту, а й етико-психологічну підготовку, що дозволяє ефективно співпрацювати з людьми (у т. ч. у кризових обставинах). З цієї точки зору ми особливо відзначаємо наступні дисципліни, що є частиною ОПП:

- курс «Психологія моральності та духовності», що має безпосередній зв'язок з проблематикою посттравматичного досвіду;
- богослужбово-гомилетична практика, що забезпечує реальну підготовку не лише до священничого, але й потенційно – до капеланського служіння;
- курс «Актуальні питання морального богослов'я та біоетики», що являє собою приклад ефективної інтеграції релігійного мислення в сучасний світ.

Програма демонструє оригінальний підхід до синтезу духовного й академічного. Вона не просто формує «знання», а виховує – через практику, спільноту, досвід, рефлексію. Цікаво, що навіть структура оцінювання передбачає не лише тести й іспити, але й есе, презентації, захист аналітичних робіт, що спонукає до мислення, а не до відтворення.

Окрема увага приділена тут формуванню лідерських, управлінських, комунікаційних навичок (організаційно-управлінська практика в єпархії, «Державно-церковні відносини в Україні» тощо). Це – великий плюс з огляду на те, що частина випускників буде задіяна в органах церковного управління, громадських і волонтерських ініціативах.

Освітньо-професійна програма «Богослов'я» ЧНУ є взірцем сучасного, глибокого, суспільно значущого богословського проєкту, який поєднує традицію і відповідь на сучасні виклики. Вона формує не лише фахівців, а носіїв сенсу, діалогу, миру й відповідальності.

Благодійний фонд Ірини Стиць

Директор
(посада керівника)

Куліковська І.С.
(ініціали, прізвище)

I. S.
(підпис)